

2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ORTAOKULU 5.SINIF
TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 1.YAZILISI (2.Senaryo-Örnek)

ADI SOYADI:SINIFI: NO:..... ALDIĞI NOT:

SORULAR

1) "Melatonin ve Adenozin" ile ilgili aşağıdaki metni okuyunuz ve sınıflandırma yapabilmek için "farklılık-aynılık" özelliklerine göre aşağıdaki kutuları en az üçer örnekle doldurunuz. Buna göre kutuları adlandırınız. (T.O.5.12. Metindeki unsurları sınıflandırabilme)

Melatonin ve adenozin hormonları bedenimizin sürekli olarak değil, belirli zamanlarda salgıladığı uykuya ilgili iki hormondur. Melatonin karanlık çöktüğünde uykuya geçtiğimiz sürede, adenozin gündüz ya da akşam fark etmeksizin uyanık kaldığımızda salgılanır. Melatonin ve adenozin hormonu, vücudun biyolojik saatini yani sirkadiyen ritmi düzenleyen hormonlardır. Beynin orta bölgesinde yer alan epifiz bezi tarafından üretilen bu hormonlardan melatonin salgılanması ve vücut tarafından sentezlenmesi için tamamen karanlık olan bir odada uyumak gerekir. Ayrıca melatonin adenozinden farklı olarak bağışıklık sisteminin güçlenmesi, hücre yenilenmesi ve bilişsel süreçlere de etki eder.

@turkceduragi

<div style="background-color: #f96; width: 100px; height: 30px; margin: 10px auto;"></div>	<div style="background-color: #f96; width: 100px; height: 30px; margin: 10px auto;"></div>
--	--

2) "Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır." derler. Yılan pek insan dilinden anlamaz ama tatlı dilin neler yapmaya yettiğini insanı nasıl etkilediğini anlatmak için herhalde böyle demişler. Tatlı dilin insan üzerindeki etkisi çok büyüktür. En yapmayacağınız işleri size tatlı dille, güler yüzle yaptırırırler. "Haydi şekerim, şunu yapiver." demek başka, "Kalk, şunu yap!" demek başkadır.

(T.O.5.16. Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapa bilme)

a) Bu metinden üç anahtar sözcüğü aşağıya yazınız.

.....

b) Belirlediğiniz anahtar kelimelerin metnin içeriğiyle ilişkisini yazınız.

.....

Ekmek yapımı, binlerce yıldır insanlık tarihinin önemli bir parçasıdır ve temel besin kaynaklarından biridir. Ekmek yapımı, basit malzemelerle başlayan ancak ustalık ve dikkat gerektiren bir süreçtir. Geleneksel veya modern yöntemlerle buğdaylar başaklardan toplanır. Değirmenlerde öğütülür. Öğütülen unlar çeşitli mayalarla hamur haline getirilir. Bir süre dinlenen hamur, ekmek yapımı için uygun ölçütlerde bölünür. Eski veya yeni yöntemlerle pişirilir.

3) Yukarıdaki metni en az dört cümleyle özetleyiniz. (T.O.5.23. Okuduğunu özetleyebilme)

Kentlerimizde, büyükşehirlerimizde tüm alanlar işgal altında. Her yer beton, bina, araç, alışveriş merkezi, plaza, rezidans... Bunları saymakla bitmez. Nerede boş bir alan görsek çok geçmeden ünlü bir firmanın inşaat sahasına dönüveriyor. Peki, biz nerede oynayıp nerede hava alacağız? Ya yetişkinler? Onların da bir yeşillik görmeye; araba, trafik, insan kalabalığı olmadan gezip dolaşabileceği, bisiklete binebileceği, arkadaşlarıyla açık havada çay, kahve içip sohbet edebileceği alanlara ihtiyacı yok mu sanki? Her yer işgal altında! Kirk yılda biri çıkıp da bisiklet yolu yapmayı düşünse iki gün sonra arabalar park ediveriyor yolun üstüne! Zaten kısacık yollar! Bir yeşil alan açılıyor; gitmesi iki saat, dönmesi iki saat! Çocuk olabileceğimiz kentler istiyoruz.

@turkceduragi

@turkceduragi

4) Metinde yansıtılan durum üzerine olumsuz düşüncelerinizi ve eleştirilerinizi içeren bir yazı yazınız.
(T.Y.5.14. Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme)

[illegible]

(T.Y.5.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme)

5) a) Verilen cümlelerdeki noktanın kullanım yerlerini yazınız.

I. Cumhuriyet 29.10.1923'te ilan edildi.

II. Prof. unvanını 2019'da aldım.

III. Konuştuklarımızı kimse duymasın.

IV. Teyzemler İstanbul 4.Levent'te oturuyor.

V. Dersler 8.30'da başlıyor.

b) Yukarıda yer alan cümlelerdeki yazım hatalarını bularak cümleleri tekrar yazınız.

1) Önümüzdeki Salı günü tiyatroya gitmeyi düşünüyoruz.

2) Bu yıl Kurban bayramı haziran ayında olacak.

3) Yazın sınıf olarak Van gölü gezisi yapacağız.

4) Buraya avukat Mehmet bey'i görmeye geldim.

5) Doğum günü 11 Haziran pazartesi tarihindeymiş.

Not: Sınav süresi 40 dakikadır.

Başarılar dilerim.

.....
Türkçe Öğretmeni

2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ORTAOKULU 5.SINIF
TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 1.YAZILISI (2.Senaryo-Örnek)

ADI SOYADI:SINIFI: NO:..... ALDIĞI NOT:

SORULAR CEVAP ANAHTARI

1) "Melatonin ve Adenozin" ile ilgili aşağıdaki metni okuyunuz ve sınıflandırma yapabilmek için "farklılık-aynılık" özelliklerine göre aşağıdaki kutuları en az ikişer örnekle doldurunuz. Buna göre kutuları adlandırınız. (T.O.5.12. Metindeki unsurları sınıflandırabilme)

Melatonin ve adenozin hormonları bedenimizin sürekli olarak değil, belirli zamanlarda salgıladığı uykuya ilgili iki hormondur. Melatonin karanlık çöktüğünde uykuya geçtiğimiz sürede, adenozin gündüz ya da akşam fark etmeksizin uyanık kaldığımızda salgılanır. Melatonin ve adenozin hormonu, vücudun biyolojik saatini yani sirkadiyen ritmi düzenleyen hormonlardır. Beynin orta bölgesinde yer alan epifiz bezi tarafından üretilen bu hormonlardan melatonin salgılanması ve vücut tarafından sentezlenmesi için tamamen karanlık olan bir odada uyumak gerekir. Ayrıca melatonin adenozinden farklı olarak bağışıklık sisteminin güçlenmesi, hücre yenilenmesi ve bilişsel süreçlere de etki eder.

@turkceduragi

FARKLILIKLAR

- Melatonin karanlık çöktüğünde uykuya geçtiğimizde, adenozin gündüz ya da akşam fark etmeksizin uyanık kaldığımızda salgılanır.
- Melatonin adenozinden farklı olarak bağışıklık sisteminin güçlenmesi, hücre yenilenmesi ve bilişsel süreçlere de etki eder.

AYNILIKLAR

- Melatonin ve adenozin hormonu, vücudun biyolojik saatini yani sirkadiyen ritmi düzenleyen hormonlardır.
- Her iki hormon da beynin orta bölgesinde yer alan epifiz bezi tarafından üretilir.

2) "Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır." derler. Yılan pek insan dilinden anlamaz ama tatlı dilin neler yapmaya yettiğini insanı nasıl etkilediğini anlatmak için herhalde böyle demişler. Tatlı dilin insan üzerindeki etkisi çok büyüktür. En yapmayacağınız işleri size tatlı dille, güler yüzle yaptırırırler. "Haydi şekerim, şunu yapiver." demek başka, "Kalk, şunu yap!" demek başkadır. (T.O.5.16. Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapa bilme)

a) Bu metinden üç anahtar sözcüğü aşağıya yazınız.

etki, insan, tatlı dil

b) Belirlediğiniz anahtar kelimelerin metnin içeriğiyle ilişkisini yazınız.

Bu anahtar kelimeler, metnin konusunu anlamamıza ve ana düşüncesine ulaşmamıza yardımcı olur.

Ekmek yapımı, binlerce yıldır insanlık tarihinin önemli bir parçasıdır ve temel besin kaynaklarından biridir. Ekmek yapımı, basit malzemelerle başlayan ancak ustalık ve dikkat gerektiren bir süreçtir. Geleneksel veya modern yöntemlerle buğdaylar başaklardan toplanır. Değirmenlerde öğütülür. Öğütülen unlar çeşitli mayalarla hamur haline getirilir. Bir süre dinlenen hamur, ekmek yapımı için uygun ölçülerde bölünür. Eski veya yeni yöntemlerle pişirilir.

3) Yukarıdaki metni en az üç cümleyle özetleyiniz. (T.O.5.23. Okuduğunu özetleyebilme)

Ekmek yapmak için önce buğdaylar hasat edilir. Değirmenlerde öğütülerek un haline getirilir.

Unlar hamur haline getirilerek şekil verilir. Eski veya yeni yöntemlerle pişirilir.

Kentlerimizde, büyükşehirlerimizde tüm alanlar işgal altında. Her yer beton, bina, araç, alışveriş merkezi, plaza, rezidans... Bunları saymakla bitmez. Nerede boş bir alan görsek çok geçmeden ünlü bir firmanın inşaat sahasına dönüveriyor. Peki, biz nerede oynayıp nerede hava alacağız? Ya yetişkinler? Onların da bir yeşillik görmeye; araba, trafik, insan kalabalığı olmadan gezip dolaşabileceği, bisiklete binebileceği, arkadaşlarıyla açık havada çay, kahve içip sohbet edebileceği alanlara ihtiyacı yok mu sanki? Her yer işgal altında! Kırk yılda biri çıkıp da bisiklet yolu yapmayı düşünse iki gün sonra arabalar park ediveriyor yolun üstüne! Zaten kısacık yollar! Bir yeşil alan açılıyor; gitmesi iki saat, dönmesi iki saat! Çocuk olabileceğimiz kentler istiyoruz.

4) Metinde yansıtılan durum üzerine olumsuz düşüncelerinizi ve eleştirilerinizi içeren bir yazı yazınız. (T.Y.5.14. Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme)

Olumsuz Düşünceler ve Eleştiriler:

Çocuklar, oyun oynayabilecekleri güvenli ve geniş alanlara ihtiyaç duyarlar ancak kentlerde yeşil alanların azalması, çocukların sokakta oyun oynama imkanını kısıtlamaktadır. Bu durum, çocukların fiziksel gelişimini ve sosyal becerilerini olumsuz etkiler.

Yetişkinler de stres atmak ve dinlenmek için yeşil alanlara ihtiyaç duyarlar ancak kentlerdeki betonlaşma, insanların doğayla iç içe olmasını kısıtlamaktadır.

Bu durum, insanların psikolojik sağlığını olumsuz etkilemektedir.

Betonlaşma ve araç sayısının artması, trafik ve gürültü kirliliğini de beraberinde getiriyor. Bu durum, insanların yaşam kalitesini düşürür ve sağlık sorunlarına yol açar.

(T.Y.5.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme)

5) a) Verilen cümlelerdeki noktanın kullanım yerlerini yazınız.

I. Cumhuriyet 29.10.1923'te ilan edildi. **Tarihlerde gün, ay, yıl arasına konur.**

II. Prof. unvanını 2019'da aldım. **Bazı kısaltmaların sonuna konur.**

III. Konuştuklarımızı kimse duymasın. **Cümlelerin sonuna konur.**

IV. Teyzemler İstanbul 4.Levent'te oturuyor. **Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.**

V. Dersler 8.30'da başlıyor. **Saat ve dakika arasına konur.**

b) Yukarıda yer alan cümlelerdeki yazım hatalarını bularak cümleleri tekrar yazınız.

1) Önümüzdeki Salı günü tiyatroya gitmeyi düşünüyoruz.

Önümüzdeki salı günü tiyatroya gitmeyi düşünüyoruz.

2) Bu yıl Kurban bayramı haziran ayında olacak.

Bu yıl Kurban Bayramı haziran ayında olacak.

3) Yazın sınıf olarak Van gölü gezisi yapacağız.

Yazın sınıf olarak Van Gölü gezisi yapacağız.

4) Buraya avukat Mehmet bey'i görmeye geldim.

Buraya Avukat Mehmet Bey'i görmeye geldim.

5) Doğum günü 11 haziran pazartesi tarihindeymiş.

Doğum günü 11 Haziran Pazartesi tarihindeymiş.

Not: Sınav süresi 40 dakikadır.

Başarılar dilerim.

.....
Türkçe Öğretmeni